

Sõiduki ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede ja nendel avastatud vigade loetelu ning kontrollimise meetodika (alates 01.02.2020)

1. Kontrollimise käigus saadud hinnangu tulemused peavad olema – niipalju kui ilma sõiduki osi demonteerimata on visuaalsel vaatlusel või mõõtmisega võimalik kontrollida – vastavuses sõidukile ja selle varustusele kehtestatud nõuetega. Vaatlusega kontrollimine hõlmab endas ka sõiduki või selle osa käsitlemist (näiteks koputamine, raputamine, surumine, tõmbamine) või abinõu kasutamist (näiteks seebivesi, traathari, heebel), kui sõiduki või selle osa korrasolekus ei saa ainult vaatlusega veenduda.

Sõiduki kontrollimisel tuleb võtta arvesse tehnilisi nõudeid, mis kehtisid sõiduki Eestis registreerimisel või esmaregistreerimisel.

2. Ülevaatusel mitteläbimise põhjuste määramisel lähtutakse rikke või puuduse kirjeldamisel järgmistest mõistetest:

2.1. *Defektne* – sõiduki osa või süsteem ei täida talle ettenähtud funktsiooni.

2.2. *Tõrge* – sõiduki osa või süsteem ei ole mingil põhjusel võimeline täitma talle ettenähtud funktsiooni.

2.3. *Halvenenud* – sõiduki osa või süsteemi seisund on halvenenud, kuid osaliselt on säilinud sellele ettenähtud funktsioon.

2.4. *Kahjustunud* – sõiduki osa või süsteem on kahjustunud sellisel määral (näiteks murdunud, purunenud, deformeerinud, väändunud, mõranenud, pragunenud), et ei ole säilinud sõiduki osa või süsteemi ettenähtud funktsioon või kui see takistab sõiduki ohutut kasutamist liikluses.

2.5. *Kulumine* – sõiduki osa, seade või süsteem ei täida oma funktsiooni või kui see on ületanud valmistaja poolt ettenähtud kulumise piirväärtuse või kui see mõjutab teiste sõiduki ohutusega seotud osade toimimist või seisundit või kui see mõjutab sõiduki ohutut kasutamist liikluses.

2.6. *Töökõlbmatu* – sõiduki osa või süsteem ei ole võimeline täitma talle ettenähtud funktsiooni ja selle funktsiooni puudumine ei võimalda sõidukit ohutult kasutada.

2.7. *Kinnitamata* – sõiduki osade ja seadmete polt-, neet-, klamber-, keevis- või muu ühendus, mis tagab nende liikumatuse üksteise suhtes, on halvenenud või ühendused stoperdamata.

2.8. *Korrodeerunud* – sõiduki ja selle osa keemiline ja elektrokeemiline roostetamine, mille tõttu on vähenenud sõiduki osa tugevus või jäikus.

2.9. *Lekkimine* – igasuguse vedeliku väljumine süsteemist tilkade või joana. Agregaadi, selle seadme või osa märgumist töövedelikuga ei loeta lekkimiseks.

2.10. *Pihkumine* – suruõhu või -gaasi kuuldav väljumine süsteemist või õhu kuuldav tungimine vaakumseadmesse.

2.11. *Ei vasta nõuetele* – sõiduk või selle osa ei vasta tehnonõuetele, mis kehtisid esmarestreerimise ajal, või valmistaja esitatud nõuetele. Tehnika arengust tulenevalt pärast esmarestreerimise aega väljatöötatud uued süsteemid, osad või seadmed peavad järelpaigaldades vastama asjakohastele hilisematele õigusnormidele.

2.12. *Lõtk* – kulumisest tingitud ülemäärane liikumine liites.

3. Ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvate osade, seadmete ja varustuse loetelu ning vigade määramise kriteeriumid.

Kontrollitav osa, seade, sõlm või varustus	Kontrollimise meetod	Ülevaatuses kontrollimise põhjused	Rikke/puuduse kategooria		
			VO ¹	OV ²	EOV ³
0. SÕIDUKI IDENTIFITSEERIMINE					
0.1. Registreerimismärgid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Registreerimismärk puudub või kinnitamata. 2) Kiri puudub või on loetamatu. 3) Ei vasta sõiduki dokumentidele või registriandmetele. 4) Registreerimismärk või selle paigutus ei vasta nõuetele. 5) Paigaldatud on registreerimismärgi nähtavaid tunnuseid omavaid või matkivaid märke. 6) Registreerimismärgi seisund on halvenenud (kulunud, muljutud, aga loetav).	X	X	
0.2. Valmistajatehase tähis (VIN-kood) / tehasetähis / seerianumber	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või seda ei ole võimalik leida. 2) Loetamatu või ebatäielik. 3) Ei vasta sõiduki dokumentidele või registriandmetele. 4) Sõidukil on mitu erinevat VIN-koodi ja selle kohta puudub registriandmetes märke.	X	X	
0.3. Vastavus liiklusregistri andmetele	Kontrollitakse vaatluse ja dokumentide ning liiklusregistri andmete võrdlemisega.	1) Sõiduk ei vasta liiklusregistri andmetele.	X		
1. PIDURISÜSTEEM					
1.1. Mehaaniline seisund ja toimimine					
1.1.1. Sõidupiduri pedaali / käsipiduri hoova liikumine	Kontrollitakse vaatlusega ja pidurisüsteemi käitamisega. Võimendiga pidurisüsteemidega sõidukeid tuleks kontrollida	1) Pedaal/hoob liigub raskelt. 2) Liigend on kulunud või lõtkub.	X	X	

	väljalülitatud mootoriga.				
1.1.2. Pedaali / käsipiduri hoova seisund ja pidurijuhtimisseadme käigutagavara	Kontrollitakse vaatlusega ja pidurisüsteemi käitamisega. Võimendiga pidurisüsteemidega sõidukeid tuleks kontrollida väljalülitatud mootoriga.	1) Liigne või ebapiisav käigutagavara. 2) Piduriseade ei vabane korralikult. 3) Piduriseade ei vabane korralikult ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 4) Piduripedaali libisemisvastane osa puudub, on lahti või siledaks kulunud.	X	X X X	
1.1.3. Vaakumpump või kompressor ja mahutid	Kontrollitakse vaatlusega tavapärase tööõhu juures.	1) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt neli korda pärast hoiatusseadise rakendumist (või kui mõõtur näitab ohtu). 2) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt kaks korda pärast hoiatusseadise rakendumist (või kui mõõtur näitab ohtu). 3) Ohutuks tööks vajaliku õhurõhu/vaakumi tekkeks kuluv aeg ei vasta nõuetele. 4) Kaitseklapp või rõhualandusventiil on töökõlbmatu. 5) Pihkumine, mis tekitab märkimisväärset rõhulangust. 6) Pidurisüsteemi toimimist mõjutada võiv väline kahjustus.		X X X X	X
1.1.4. Alarõhu hoiatusmärgulamp või mõõtur	Toimimise kontroll.	1) Mõõtur või märgulamp on defektne või töökõlbmatu. 2) Alarõhku ei ole võimalik kindlaks teha.	X	X	
1.1.5. Seisupidurikraan	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Käepide on kahjustunud või kulunud. 2) Käepide või kraan on kinnitamata. 3) Ühendus on lahti või pihkub. 4) Mitterahuldav toimimine.		X X X X	
1.1.6. Seisupidur, pidurihoob, piduri lukustus, elektromehaaniline seisupidur	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Pidur ei lukustu. 2) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on kulunud. 3) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on ülemäära kulunud. 4) Hoova liigne liikumine, mis viitab ebaõigele reguleerimisele. 5) Tööseade on kahjustunud, töökõlbmatu või puudub. 6) Mitterahuldav toimimine, hoiatusmärgulamp näitab riket.	X	X X X X X	
1.1.7. Piduriklapid/ventiilid (sõidupidurikraanid, rõhualandajad, regulaatorid)	Kontrollitakse vaatlusega	1) Kahjustunud või pihkub. 2) Puudub või töökõlbmatu.		X X	

	pidurisüsteemi käitamisel.	3) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 4) Lekib. 5) Kompressorist tuleb liigselt õli.	X	X	X
1.1.8. Haagisepidurite ühendused (elektrilised ja pneumaatilised)	Kõigi pukseeriva veoki ja haagise pidurisüsteemide ühenduste lahtivõtmine ja uuesti ühendamine.	1) Eralduskraan või ühendusotsak on defektne. 2) Eralduskraan või ühendusotsak on kahjustunud. 3) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata. 4) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Pihkub. 6) Ühendused on töökõlbatud. 7) Ühendused on töökõlbatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.	X X	X X	X
1.1.9. Energiavaru survepaak, suruõhupaak	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Paak on halvenenud seisukorras või pindmiselt korrodeerunud. 2) Paak on kahjustunud, korrodeerunud või pihkub. 3) Paak on kinnitamata või valesti paigaldatud. 4) Kondensaadi klapp on defektne. 5) Kondensaadi klapp on töökõlbatu.	X X	X X	X
1.1.10. Pidurivõimendi, peasilinder	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Defektne või kinnitamata. 2) Töökõlbatu või lekib. 3) Pidurivedeliku tase on alla miinimumi. 4) Pidurivedeliku tase on oluliselt alla miinimumi. 5) Pidurivedeliku tase ei ole enam nähtav. 6) Puudub peasilindri paagi kork. 7) Pidurivedeliku taseme hoiatuslamp põleb (vedeliku tase on normis) või on defektne.	X X	X X	X X
1.1.11. Jäigad piduritorud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Torud või ühenduskohad pihkuvad. 3) Torud või ühenduskohad lekivad. 4) Torud on kahjustunud või korrodeerunud. 5) Torud on oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 6) Torud on valesti paigaldatud. 7) Torud on valesti paigaldatud ja need võivad viga saada.	X	X X	X X
1.1.12. Elastsed pidurivoolikud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Väändunud või liiga lühikesed.	X		X

		3) Kahjustunud, hõõrdunud või poorsed. 4) Voolikud või ühenduskohad pihkuvad. 5) Voolikud või ühenduskohad lekivad. 6) Paisuvad rõhu all.		X X X	X
1.1.13. Piduri hõõrdkatted ja piduriklotsid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud. 2) Määrduvad (õli vms). 3) Valesti paigaldatud või puudub.		X X	X
1.1.14. Piduritrumlid, pidurikettad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud või halvenenud. 2) Kinnitamata või kahjustunud. 3) Määrduvad (õli vms). 4) Puuduvad.		X X	X X
1.1.15. Piduritrossid, -vardad, -hoovastik	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 4) Kinnitamata. 5) Valesti paigaldatud või reguleeritud või sõlmes.	X	X X X	X
1.1.16. Töösilindrid (sh vedruakud või hüdraulilised silindrid) ja pidurisadul	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või korrodeerunud. 2) Oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 3) Lekib. 4) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 5) Kinnitamata või valesti paigaldatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 6) Survekolvi või -membraani ebapiisav või ülemäärane vabakäik. 7) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 8) Tolmukaitse puudub või on kahjustunud.		X X X X	X X X
1.1.17. Pidurdusjõu regulaator	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kinnitamata või kahjustunud. 2) Valesti paigaldatud või reguleeritud. 3) Töökõlbmatu (ABS töökorras). 4) Töökõlbmatu või puudub. 5) Andmesilt puudub, andmed on loetamatud või ei vasta nõuetele.		X X X	X
1.1.18. Pidurinarre	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud või kahjustunud. 2) Kompensaator on töökõlbmatu. 3) Valesti paigaldatud, reguleeritud või asendatud.		X X X	
1.1.19. Aeglustisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Süsteem on ilmselt defektne või puudub.	X	X X	
1.1.20. Haagisepidurite automaatne rakendumine	Pukseeriva veoki ja haagise pidurisüsteemide	1) Ühenduse lahtivõtmisel ei rakendu haagisepidur automaatselt.			X

	ühenduste lahti võtmine.				
1.1.21. Kogu pidurisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt kahjustunud või korrodeerunud. 2) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt oluliselt kahjustunud või korrodeerunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Pihkumine või külmumisvastase aine leke. 4) Pihkumine või külmumisvastase aine leke ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Mistahes komponent on kinnitamata või valesti paigaldatud. 6) Mistahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud. 7) Mistahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.		X	X
1.1.22. Kontrollklapid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ühendused puuduvad. 2) Ühendused on kahjustunud. 3) Ühendused on kasutuskõlbmatud või pihkuvad.	X	X	X
1.1.23. Pealejooksupidur	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või töökõlbmatu.		X	
1.2. Sõidupiduri toimimine ja tõhusus					
1.2.1. Toimimine	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel, või kui see ei ole võimalik, siis teekatsetuse ajal.	1) Ühe või enama ratta pidurdusjõud on ebapiisav. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu. 3) Ühe ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 30% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatse puhul kaldub sõiduk liigselt sirgjoonelt kõrvale. 4) Esimese juhttelje ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 50% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. 5) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (blokeerumine). 6) Mõne ratta pidur rakendub liiga vara või hilja. 7) Ratta täispöörete ajal pidurdusjõud kõigub ülemääraselt.		X	X
1.2.2. Tõhusus	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel, või kui	1) Pidurdustõhusus on nõutust väiksem.		X	

	<p>seda ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, siis teekatsetusel, kasutades pidurdusaeglustuse mõõturit. Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.</p>	<p>2) Pidurdustõhusus on nõutust poole väiksem.</p>			X
1.3. Varu-/hädapiduri toimimine ja tõhusus (kui tegemist on eraldi süsteemiga)					
1.3.1. Toimimine	<p>Kui pidurisüsteem on sõidupiduri-süsteemist eraldatud, kasutatakse punktis 1.2.1 osutatud meetodit.</p>	<p>1) Ühe või enama ratta pidurdusjõud on ebapiisav. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu. 3) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (blokeerumine).</p>		X	X
1.3.2. Tõhusus	<p>Kui pidurisüsteem on sõidupiduri-süsteemist eraldatud, kasutatakse punktis 1.2.2 osutatud meetodit.</p>	<p>1) Pidurdusjõud on väiksem kui 50% punktis 1.2.2 osutatud sõidupiduri pidurdustõhususest. 2) Vähem kui 50% punktis 1 nimetatud väärtustest.</p>		X	X
1.4. Seisupiduri toimimine ja tõhusus					
1.4.1. Toimimine	<p>Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel, või kui see ei ole võimalik, siis teekatsetuse ajal.</p>	<p>1) Ühe ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 70% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatse puhul kaldub sõiduk liigselt sirgjoonelt kõrvale. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu.</p>		X	X
1.4.2. Tõhusus	<p>Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel, või kui seda ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, siis teekatsetusel, kasutades pidurdusaeglustuse mõõturit. Kui sõiduki tehniliste omaduste tõttu ei saa seisupiduri tõhusust mõõta pidurite staatilise katsetamise seadmel või teekatsel aeglustumõõturiga, siis kontrollitakse seisupiduri rakendumist.</p>	<p>1) Pidurdustõhusus on ebapiisav.</p>		X	
1.5. Aeglustisüsteemi toimimine	<p>Kontrollitakse vaatlusega ning võimaluse korral</p>	<p>1) Pidurdusjõud ei muutu järk-järgult (ei kohaldata mootorpiduri suhtes). 2) Töökõlbmatu.</p>		X	X

	süsteemi toimimise testimisega.				
1.6. Blokeerumatu pidurisüsteem (ABS)	Kontrollitakse vaatlusega ja märgutule kontrolliga.	1) Märgutuli on defektne. 2) Märgutuli näitab süsteemi riket. 3) Ratta pöörlemissagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 4) Juhtmestik on kahjustunud. 5) Muud osad puuduvad või on kahjustunud.		X X X X X	
1.7. Elektromehaaniline pidurisüsteem (EBS)	Kontrollitakse vaatlusega ja märgutule kontrolliga.	1) Märgutuli on defektne. 2) Märgutuli näitab süsteemi riket. 3) Vedava sõiduki ja haagise vaheline ühenduskaabel ei ühildu või puudub.		X X X	
1.8. Pidurivedelik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pidurivedelik on saastunud või settinud. 2) Ilmne tõrke tekkimise oht.		X	X
2. JUHTIMISSEADE					
2.1. Mehaaniline seisund					
2.1.1. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Sõiduki rattad on õhus või pöördplatvormidel, tehakse roolirattaga täispööre. Roolimehhanismi toimimise kontroll vaatlusega.	1) Ülekanne ei tööta sujuvalt. 2) Kahjustunud või kulunud. 3) Oluliselt kahjustunud või kulunud ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 4) Lekib. 5) Puudub ohutu roolimehhanism. 6) Sobimatu parandamine või muutmine. 7) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult juhtida.		X X X X X	X X
2.1.2. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) kinnitus	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastega maapinnale toetuval sõidukil keeratakse rooliratast/juhtrauda päripäeva ja vastupäeva.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja üle 50% kinnitustest lahti. 3) Kinnituskohad on kahjustunud. 4) Korpus on kahjustunud.		X X X	X X
2.1.3. Roolihoovastiku seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastega maapinnale toetuval sõidukil loksutatakse rooliratast päripäeva ja vastupäeva. Roolihoovastiku komponentide võimaliku kulumise ja mõranemise ning	1) Liigend on kulunud. 2) Liigend on kulunud ja võib muutuda töökõlbmatuks. 3) Kahjustunud või kinnitamata. 4) Oluliselt kahjustunud (mõranenud, deformeerunud vms) ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult juhtida.		X X X	X X X

	nende turvalisuse kontroll vaatlusega.	7) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 8) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub.	X	X	
2.1.4. Roolihoovastiku toimimine	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastege maapinnale toetuval ja töötava mootoriga (roolivõimendi) sõidukil tehakse roolirattaga täispööre. Hoovastiku liikumise kontroll vaatlusega.	1) Roolihoovastik käib vastu kere. 2) Pöördepiirikud reguleerimata või puuduvad.		X X	
2.1.5. Roolivõimendi	Roolimehhanismil kontrollitakse lekete esinemist ja hüdraulikavedeliku taset paagis (kui see on nähtav). Maapinnale toetuvate rataste ja töötava mootoriga sõidukil kontrollitakse võimendiga roolimehhanismi töötamist.	1) Lekib. 2) Töövedelikku ei ole piisavalt. 3) Töövedelikku on miinimumtasemest vähem kui 50%. 4) Töökõlbmatu. 5) Töökõlbmatu ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 6) Voolikud või torud või nende ühendused on kahjustunud. 7) Roolivõimendi rihm on lõtv, kulunud või purunenud.	X	X X X X X	X
2.2. Rooliratas ja -sammas ning juhtraud					
2.2.1. Rooliratta/juhtraua seisund	Maapinnale toetuvate ratastege sõidukil loksutatakse rooliratast roolisamba suhtes täisnurga all küljelt küljele ning rakendatakse kerget survet.	1) Lõtk rooliratta ja roolisamba vahel. 2) Kinnitamata. 3) Lahtituleku oht. 4) Kahjustunud. 5) Reguleerimismehhanism on töökõlbmatu. 6) Sobimatu parandamine või muutmine või asendamine.		X X X X X	X
2.2.2. Roolisammas/roolikann ja roolisamba külge kinnitatavad hoovad/kangid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastele toetuval sõidukil lükatakse ja tõmmatakse rooliratast roolisamba suhtes üles-alla, rooliratast/juhtrauda lükatakse roolisamba suhtes täisnurga all eri suundades.	1) Laagrid või puksid kulunud. 2) Kinnitamata. 3) Sobimatu parandamine või muutmine. 4) Rooliamort on kahjustunud.		X X X X	

2.3. Rooliratta vabakäik	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastele toetuval sõidukil keeratakse rooliratast kergelt päripäeva ja vastupäeva, ilma et rattad liiguks, kusjuures rattad on otseasendis ja roolivõimendiga sõidukitel mootor töötab. Vabakäiku kontrollitakse vaatlusega.	1) Ülemäärane rooliratta vabakäik. 2) Ülemäärane rooliratta vabakäik ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida.		X	X
2.4. Haagise esitelje pöördering	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kahjustunud. 2) Oluliselt kahjustunud (nt pragunenud). 3) Ülemäärane lõtk. 4) Ülemäärane lõtk, mille tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult ja otse juhtida. 5) Kinnitamata. 6) Üle 50% kinnitustest lahti.		X X X	X X X
2.5. Elektrooniline roolivõimendi (EPS)	Kontrollitakse vaatlusega märgutule süttimist.	1) EPS-märgutuli näitab süsteemi riket. 2) Märgutuli on defektne.		X X	
3. NÄHTAVUS					
3.1. Vaateväli	Juhikohalt avaneva vaatevälja kontroll vaatlusega.	1) Takistused juhi vaateväljas, mis mõjutavad oluliselt nähtavust ettepoole ja külgedele. 2) Otsene takistus juhi vaateväljas või välimised tahavaatepeeglid ei ole nähtavad. 3) Päikesesirm on halvenenud seisukorras. 4) Päikesesirm on kahjustunud või puudub.	X X	X X	
3.2. Klaasi seisund	Kontrollitakse vaatlusega ja vajadusel klaaside läbipaistvuse mõõtmisega.	1) Mõranenud või tuhmunud või halvenenud seisukorras. 2) Liikluse jälgimist raskendavad kahjustused või tahavaatepeeglid ei ole nähtavad. 3) Nähtavus läbi tuuleklaasi klaasipuhastite ala on väga halb. 4) Juhistme seljatoest ettepoole jäävate klaaside läbipaistvus ei vasta nõuetele. 5) Klaas ei vasta nõuetele.	X	X X X	X
3.3. Tahavaatepeeglid või -seadmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub. 2) Paigaldus ei vasta nõuetele. 3) Halvenenud seisukorras.	X	X X	

		4) Kahjustunud või töökõlbmatu. 5) Kinnitamata. 6) Ei vasta nõuetele.		X X X	
3.4. Tuuleklaasipuhastid	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kulunud. 3) Töökõlbmatu või puudub.	X	X X	
3.5. Tuuleklaasipesurid	Kontrollitakse proovilülitamisega.	1) Pesuvedelik puudub. 2) Veejuga valesti reguleeritud. 3) Töökõlbmatu.	X X	X	
3.6. Tuuleklaasi soojendi	Kontrollitakse proovilülitamisega.	1) Ei puhu tuuleklaasile sooja.	X		
3.7. Aknaklaasi tõstukid	Kontrollitakse käitamise või proovilülitamisega.	1) Tõstukiga ei ole võimalik akent avada või sulgeda. 2) Tõstukiga ei ole võimalik juhiakent avada või sulgeda.	X	X	
4. TULED, HELKURID JA ELEKTRISEADMED					
4.1. Lähi- ja kaugtulelaternad					
4.1.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega ja proovilülitamisega.	1) LED-valgusallikaga lähitulelaternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed või puudu. 2) Lähitulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (LED-valgusallika puhul on üle 1/3 valgusallikatest defektsed või puudu). 3) Kaugtulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (LED-valgusallika puhul on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed), kuid minimaalselt ette nähtud arv kaugtulelaternaid on töökorras. 4) Kaugtulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (LED-valgusallika puhul on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 5) Laterna seisukord on halvenenud. 6) Latern on kahjustunud. 7) Latern on kinnitamata.	X X X	X X X X	
4.1.2. Lähitulelaternate reguleeritus	Kontrollitakse esilaternate reguleerituse kontrollimise seadmega.	1) Reguleerimata – valgusvihi langemisnurk üle tootja ettenähtud langemisnurga. 2) Reguleerimata – valgusvihi langemisnurk alla tootja ettenähtud langemisnurga. 3) Valgusallikas on valesti laternasse paigaldatud. 4) Valgusvihi projektsioon on vale kujuga.	X	X X X	
4.1.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Samaaegselt sisselülitatavate laternate arv ületab lubatud arvu. 3) Samaaegselt sisselülitatavate kaugtulede valgustugevuse kontrollarvude summa ületab 100.	X	X X	

		4) Laternad ei sütti või ei kustu üheaegselt. 5) Lülitit tõrge.		X X	
4.1.4. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Mistahes ese vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.1.5. Lähitulelaternate reguleerimisseadmed	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Töökõlbmatu või puudub. 2) Üle 2000 lm valgusvooga gaaslahenduslambiga laterna valgusvihi reguleerimine ei toimu automaatselt.		X X	
4.1.6. Laterna hajutiklaasi puhasti	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Töökõlbmatu või puudub. 2) Üle 2000 lm valgusvooga gaaslahenduslambiga laterna hajutiklaasi puhasti on töökõlbmatu või puudub.	X	X	
4.2. Ääretulelaternad ning päevatulelaternad					
4.2.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Päevatulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (mitmest päevatule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defekttsed). 2) Päevatulelaterna valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust päevatule valgusallikast või mitmest päevatule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defekttsed). 3) Ääretule valgusallikas on defektne või puudub (mitmest ääretule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defekttsed). 4) Kuni 2 ääretulelaternaga sõidukil on kõik eesmised või tagumised ääretule valgusallikad defekttsed või puudu. 5) Rohkem kui 2 ääretulelaternaga sõidukil on ühel poolel eesmised või tagumised ääretule valgusallikad defekttsed või puudu. 6) Kohustuslike küljeääretulelaternatega sõidukil on kõik ühe poole ääretule valgusallikad defekttsed või puudu. 7) Laterna seisukord on halvenenud. 8) Latern on kahjustunud. 9) Latern on kinnitamata. 10) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X X X X	 X X X X X	
4.2.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitit tõrge.		X X	

4.2.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.3. Piduritulelaternad					
4.3.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest piduritule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust piduritule valgusallikast või mitmest piduritule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Ükski piduritulelatern ei põle. 4) Laterna seisukord on halvenenud. 5) Latern on kahjustunud. 6) Latern on kinnitamata. 7) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X X	 X
4.3.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitati tõrge.		X X	
4.3.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Laterna valgustugevus ei vasta nõuetele. 6) Laterna valgustugevus on oluliselt vähenenud.	X	X X X X X	
4.4. Suuna- ja ohutulelaternad					
4.4.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest suunatule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust suunatule valgusallikast või mitmest suunatule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X X	
4.4.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitati tõrge.		X X	
4.4.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele.		X X X	

		4) Valguse värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X	
4.4.4. Vilkumissagedus	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Vilkumissagedus ei vasta nõuetele.	X		
4.5. Eesmised ja tagumised udutulelaternad					
4.5.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest udutule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust udutule valgusallikast või mitmest udutule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X X	 X X X	
4.5.2. Eesmistele udutulelaternate reguleeritus	Kontrollitakse esilaternate reguleerituse kontrollimise seadmega.	1) Reguleerimata – valgusvihk näitab liiga alla. 2) Reguleerimata – valgusvihk näitab üles. 3) Valgusallikas on valesti laternasse paigaldatud. 4) Valgusvihi projektsioon on vale kujuga.	X	 X X X	
4.5.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülitati tõrge.		X X	
4.5.4. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.6. Tagurdustulelaternad					
4.6.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb mitmest tagurdustule valgusallikast; LED-valgusallika puhul on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust tagurdustule valgusallikast; LED-valgusallika puhul on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X X	

4.6.2. Lülitid	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Tagurdustule võib sisse lülitada siis, kui tagasikäik ei ole sisse lülitatud.	X	X	
4.6.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X	
4.7. Tagumise registreerimismärgi tule latern					
4.7.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern heidab otsevalgust taha. 2) Registreerimismärk on osaliselt valgustamata. 3) Registreerimismärk on täielikult valgustamata. 4) Laterna seisukord on halvenenud. 5) Latern on kahjustunud. 6) Latern on kinnitamata. 7) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	X X X	
4.7.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X	
4.8. Helkurid, nähtavamaks tegemise märgistus (valgustpeegeldav) ja tunnumärgid					
4.8.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud või puudub. 3) Kinnitamata. 4) Küljest ära kukkumise oht.	X X	X X	
4.8.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Paigutus ei vasta nõuetele. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Peegeldab ette punast või taha valget värvust.	X X	X	
4.9. Valgustusseadmete kohustuslikud märgutuled					
4.9.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Märgulamp on töökõlbmatu või puudub. 2) Kaugtulede või tagumise udulaterna märgulamp on töökõlbmatu või puudub.	X	X	
4.9.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Ei vasta nõuetele.	X		
4.10. Veduki ja haagise ühendusjuhtmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pistikupesa kinnitus on halvenenud. 2) Pistikupesa on kinnitamata. 3) Isolatsioon halvenenud seisukorras. 4) Lühise tekkimise oht. 5) Ühendused on töökõlbmatud.	X X	X X X	
4.11. Elektrijuhtmestik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Juhtmestik või selle kinnitus on halvenenud seisukorras või ei ole õigesti kaitstud.	X		

		2) Juhtmestik on kahjustunud, kinnitamata, võib lahti tulla või puutub vastu teravaid servi või on lühise oht. 3) Juhtmestik on oluliselt kahjustunud, võib kokku puutuda kuumade või pöörlevate osadega või maapinnaga, ühendused lahti (piduri- või roolisüsteemi vastavad osad) või ilmne tule- või sädelusoht.		X	X
4.12. Muud laternad, valgustusseadmed ja helkurid	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Ei vasta nõuetele. 2) Peegeldab ette punast või taha valget valgust. 3) Töökõlbmatu. 4) Paigaldus ei vasta nõuetele. 5) Kinnitamata. 6) Küljest ära kukkumise oht. 7) Kasutatakse alarmsõiduki vilkurit või märgutuld või tunnusmärke. 8) Märgulamp on töökõlbmatu või puudub.	X X	X X X X	
4.13. Aku	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Akust lekib ohtlike aineid. 4) Aku lüliti on defektne. 5) Kaitsmed on defektsed. 6) Sobimatu ventilatsioon.	X	X X X X X	
5. VEERMIK JA VEDRUSTUS					
5.1. Teljed					
5.1.1. Teljed	Sõiduki kontroll vaatlusega ja lõtkustriga kanalil või tõstukil, vajadusel kasutada heebelit.	1) Telg on kahjustunud. 2) Telg on kinnitamata. 3) Liikumine raami või kere suhtes ülemäära suur. 4) Sobimatu parandamine või muutmine. 5) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on sõiduki stabiilsus halvenenud või on telg liiga lähedal muudele sõidukiosadele või maapinnale.		X X	X X X
5.1.2. Käädmik	Sõiduki kontroll vaatlusega ja lõtkustriga kanalil või tõstukil. Kõigile ratastele rakendatakse vertikaal- või külgjõudu ning kontrollitakse liikumise ulatust teljetala ja käädmiku vahel.	1) Käädmik on kahjustunud. 2) Käändteljepolt või kuulliigend või puksid on kulunud. 3) Käändteljepolt või kuulliigend on kulunud ning võib lahti tulla ja see mõjutab sõiduki suunastabiilsust. 4) Kinnitamata. 5) Kinnitamata ja võib lahti tulla.		X X	X X X

5.1.3. Rattalaagrid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Kasutada lõtkustrit või tõsta ratas maast lahti. Lõtkustrile paigutatud või maast tõstetud ratast loksutatakse või rakendatakse rattale külgjõudu ja kontrollitakse, kui suures osas liigub ratas käändmiku suhtes.	1) Lõtk rattalaagrites. 2) Rattalaagri purunemise oht. 3) Rattalaagrid poovad. 4) Rattalaagrid on kinni kiilunud.		X X	X X
5.2. Veljed ja rehvid					
5.2.1. Rattarumm	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Rattamutrid või -poldid puuduvad või on kinnitamata. 2) Rohkem kui 25% rattamutritest või -poltidest puuduvad või on kinnitamata. 3) Rumm on kulunud või kahjustunud. 4) Rumm on kahjustunud sellisel viisil, et ratast ei saa ohutult kinnitada.		X X	X X
5.2.2. Veljed	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Kõikide velgede kontroll vaatlusega mõlemast küljest.	1) Velg on kulunud (kinnituspoldiava või rummuava). 2) Velg on kulunud ja see mõjutab rehvi püsivust veljel või rummul. 3) Rehvi lukustusrõngas on kinnitamata. 4) Rehvi lukustusrõngas võib küljest ära kukkuda. 5) Velg on kahjustunud. 6) Velje suurus või tüüp ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 7) Velje kinnituspoldi- või mutrikatted puuduvad. 8) Velje kinnituseks kasutatakse selle tüübile mittevastavaid kinnituspolte või -mutreid.		X X X X X	X X X
5.2.3. Rehvid	Kogu rehvi kontroll vaatlusega, kas siis pöörates maapinnalt üles tõstetud ratast koos või sõites sõidukiga edasi ja tagasi, kontrollides rehvi kulumisindikaatorit või vajadusel kasutades mõõtevahendit.	1) Rehvi mõõtmed, paigutus, koormustaluvus, tüübikinnitusmärk või kiiruskategooria ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 2) Rehv puutub kokku sõiduki liikumatute osadega, mis halvendab ohutut juhtimist. 3) Samal teljel asuvate rataste või topeltrataste rehvid on erinevate mõõtmetega. 4) Samal teljel asuvad rehvid on erineva konstruktsiooniga (nt radiaal-/diagonaalrehvid). 5) Mistahes kahjustus rehvis.		X X X	X

		6) Koort on nähtav või katki. 7) Rehvimustri jääksügavus ei vasta nõuetele. 8) Vähem kui 80% nõutavast mustri jääksügavusest. 9) Rehv puutub kokku sõiduki muude liikumatute osadega, ei mõjuta ohutut juhtimist. 10) Rehv ei vasta nõuetele. 11) Koordi kaitsekiht on kahjustunud. 12) Rehvirõhu kontrollsüsteemi talitluses esineb tõrge. 13) Rehvirõhu kontrollsüsteem on töökõlbmatu.	X	X	X
5.3. Vedrustus					
5.3.1. Vedrud ja stabilisaator	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkustriga.	1) Vedru kinnitus on halvenenud. 2) Vedru on kinnitamata. 3) Keerdvedru või lisavedruleht on kahjustunud. 4) Vedru pealeht on kahjustunud. 5) Keerdvedru või lisavedruleht puudub. 6) Vedru pealeht puudub. 7) Sobimatu parandamine või muutmine. 8) Stabilisaatori puksil või kuulliigendis esineb lõtkusid. 9) Stabilisaator kahjustunud, kinnitamata või puudub.	X	X	X
5.3.2. Amortisaatorid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Amortisaatori kinnitus on halvenenud. 2) Amortisaator kinnitamata või puudub. 3) Amortisaatorist on õli lekkinud või töökõlbmatu. 4) Läbilööki amortiseerivad puhvrid on kahjustunud, kinnitamata või puuduvad.	X	X	X
5.3.3. Torsioonvedru, reaktiivvardad, õõtshargid ja -hoovad	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkustriga.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata või puudub. 3) Kahjustunud või korrodeerunud. 4) Töökõlbmatu. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Liigub vastu teisi sõiduki osi.	X	X	X
5.3.4. Vedrustuse liigendid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkustriga.	1) Puksi seisukord on halvenenud. 2) Puks puudub või on kulunud. 3) Kuulliigendis on lõtk. 4) Kuulliigend võib lahti tulla. 5) Tolmukaitse seisukord on halvenenud. 6) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub.	X	X	X

5.3.5. Õhkvedrustus	Kontrollitakse vaatlusega, kuulamisega ja vajadusel seebiveega.	1) Süsteem on töökõlbmatu. 2) Mistahes komponent on kahjustunud. 3) Sobimatu parandamine või muutmine. 4) Pihkub.		X	X
6. RAAM, KERE JA SELLELE KINNITATAVAD OSAD					
6.1. Raam, kere ja sellele kinnitavad osad					
6.1.1. Üldine seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud. 2) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud ja ilmne purunemise oht. 3) Kinnituskohad raamil või kerel on kahjustunud. 4) Kinnituskohad raamil või kerel on lahti tulnud või kinnitamata. 5) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud. 6) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud ja ilmne purunemise oht. 7) Sobimatu parandamine või muutmine.		X	X
6.1.2. Väljalasketorud ja summutid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Heitgaasisüsteemi osade kinnitus on halvenenud. 2) Heitgaasisüsteemi osad on kinnitamata. 3) Heitgaasisüsteem pihkub. 4) Heitgaasid tungivad kabiini või sõitjateruumi ja see kujutab ohtu reisijate tervisele. 5) Sobimatu parandamine või muutmine.	X	X	X
6.1.3. Kütusepaak ja -torud (sh kütteaine paak ja torud)	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. LPG-, CNG- ja LNG- süsteemi kontrollimiseks kasutatakse lisaks vaatlusele ka lekketuvastusseadet.	1) Paagi või torude kinnitus on halvenenud. 2) Paagi või torude kinnitustest lahti tuleku oht, mis võib tekitada võimaliku tuleohtu. 3) Kütuse leke, täiteava kork puudub või laseb läbi. 4) Tuleoht: kütuseleke või valesti varjestatud kütusepaak. 5) Kütusetorud või -voolikud on halvenenud seisukorras. 6) Kütusetorud või -voolikud on kahjustunud. 7) LPG-, CNG-, LNG- või vesinikusüsteem ei vasta nõuetele. 8) Kütusepaak või selle paigutus ei vasta nõuetele. 9) LPG, CNG või LNG leke rohkem, kui 200 ppm-i	X	X	X

6.1.4. Kaitserauad, allasõidutõkked, esikäitsesüsteemid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kahjustunud. 2) Kinnitus on halvenenud. 3) Kinnitamata ja võib ära kukkuda. 4) Ei vasta nõuetele. 5) Paigutus ei vasta nõuetele.	X	X X X X	
6.1.5. Varuratta kandur	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Seisukord on halvenenud. 2) Kahjustunud või kinnitamata. 3) Varuratas ei ole kandurile turvaliselt kinnitatud. 4) Varuratta või kanduri küljest ära kukkumise oht.	X	X X	X
6.1.6. Haakeseadmed ja pukseerimisseadised	Võimaliku kulumise ja nõuetekohase talitluse visuaalne kontroll, pöörates erilist tähelepanu kõikidele paigaldatud ohutusseadistele, ja/või mõõturi kasutamine.	1) Haakeseade on kahjustunud. 2) Haakeseade on kahjustunud (autorong). 3) Haakeseade on kulunud. 4) Haakeseade on kulunud ja lõtk veduki ja haagise haakeseadmete vahel ületab piirväärtust. 5) Kinnitus on halvenenud. 6) Kinnituskoht on kahjustunud. 7) Kinnitamata. 8) Mis tahes ohutusseadis puudub või on töökõlbmatu. 9) Sobimatu parandamine või muutmine.		X X X X X	X X X
6.1.7. Jõuülekanne	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja käitamiseega.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Püsikiirus- või kardaanliigend on kulunud. 4) Püsikiirus- või kardaanliigendi purunemise või lahtituleku oht. 5) Elastsed liigendid on kahjustunud. 6) Elastsed liigendid on oluliselt kahjustunud ja võivad lahti tulla. 7) Veovõll on kahjustunud. 8) Laagripukk on kahjustunud või töökõlbmatu. 9) Laagripuki purunemise või lahti tuleku oht. 10) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 11) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub. 12) Sobimatu parandamine või muutmine. 13) Sidur ei toimi või käigud ei lülitu. 14) Kett või rihtm ei ole pingutatud. 15) Kett või rihtm on kulunud. 16) Hammas- ja rihmaratas on kulunud või kahjustunud.	X	X X X X X X X X X X X X X X X X X X	X X X X
6.1.8. Mootori kinnitused	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on halvenenud seisundis. 2) Kinnitus on kahjustunud. 3) Sobimatu parandamine või muutmine.	X	X X	

		4) Kinnitused on lahti tulnud või mõranenud.			X
6.1.9. Mootor	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Sobimatu mootori, toitesüsteemi või jõuallika muutmine. 2) Mootor kuumeneb üle. 3) Mootor ei tööta ühtlaselt.		X X X	
6.1.10. Elektrisõiduki laadimine	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Laadimispistik on halvenenud seisukorras. 2) Laadimispistik on selliselt kahjustunud, et see võib kujutada ohtu tervisele.	X	X	
6.2. Kabiin, kere ja pealisehitus					
6.2.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Terav, väljaulatuv või haakuv osa, millega kokkupuude võib põhjustada vigastusi. 2) Kattepaneeli või -detaili küljest ära kukkumise oht. 3) Kahjustuse tõttu on kogu konstruktsiooni stabiilsus halvenenud. 4) Heitgaasid või mootorisuits pääsevad kabiini või sõitjateruumi. 5) Kabiini või sõitjateruumi pääsevad heitgaasid või mootorisuits kujutavad ohtu reisijate tervisele. 6) Sobimatu parandamine või muutmine. 7) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on tekkinud oht reisijate või liiklejate tervisele. 8) Kasutatakse alarmsõiduki värviskeemi ja eritunnuseid, kuigi selleks puudub luba. 9) Alarmsõidukil ei vasta värviskeem või eritunnused nõuetele.		X X X X X	 X X X X
6.2.2. Paigaldus	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Valesti paigaldatud. 4) Kinnituskohad on korrodeerunud või kahjustunud. 5) Kinnituskohad on korrodeerunud või kahjustunud nii, et kogu sõiduki stabiilsus on halvenenud. 6) Sobimatu parandamine või muutmine.		X X X X	X X
6.2.3. Uksed (sh luugid)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Uks ei avane või ei sulgu korralikult. 2) Uks võib iseenesest avaneda või ei püsi suletuna (liuguks). 3) Uks võib iseenesest avaneda või ei püsi suletuna (pöördüks). 4) Uks, uksehing, tuulelukkk või uksepost on halvenenud seisundis.	X	X X	X

		5) Uks, uksehing, tuulelukk või uksepost on kahjustunud, kinnitamata või puudu. 6) Luuk ei sulgu korralikult.		X	X
6.2.4. Sõitjate- ja veoseruud	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Oluliselt halvenenud seisukorras. 2) Reisijatel ei ole ohutu sõidukis viibida või veost ohutult vedada. 3) Veoseruudis puuduvad koormakinnituse kohad. 4) Koormakinnituse kohad või nende paigutus ei vasta nõuetele. 5) Veose- ja sõitjateruudi vahel puudub vahesein.		X X X X	X
6.2.5. Juhiste	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Istme konstruktsioon on kahjustunud. 2) Kinnitamata. 3) Istet ei saa reguleerida. 4) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav. 5) Iste ei vasta nõuetele. 6) Kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud.		X X X X	X X
6.2.6. Muud istmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Istme konstruktsioon on kahjustunud. 2) Kinnitamata. 3) Istet ei saa reguleerida. 4) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav. 5) Iste ei vasta nõuetele. 6) Kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud. 7) Sõidukisse on paigaldatud lubatust rohkem istmeid.		X X X X X	X X
6.2.7. Muud juhtimisseadmed (nt gaasipedaal)	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamiseega.	1) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale. 2) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale ning sõidukit ei ole ohutu juhtida. 3) Käigud lülituvad raskelt. 4) Käik lülitub sõidu ajal iseeneslikult välja.		X X X	X
6.2.8. Kabiini astmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Astme või platvormi kinnitus on halvenenud. 2) Aste või platvorm kinnitamata ja kasutamisel võib sõitja ennast vigastada.	X	X	
6.2.9. Muud sõiduki sise- ja välisseadmed või varustus (tõstuk, kraana vms)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Paigaldus ei vasta nõuetele. 4) Lekib. 5) Seade on kohustuslikus korras auditeerimata või kontrollimata.	X	X X X	
6.2.10. Porikaitsemed (poritiivad, -põlled, porikaitsevarustus)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Porikaitse on halvenenud seisukorras. 2) Porikaitse on kahjustunud või korrodeerunud. 3) Kinnitus on halvenenud.	X X	X	

		4) Kinnitamata. 5) Porikaitsesüsteemi osa puudub. 6) Ei vasta nõuetele. 7) Paigutus ei vasta nõuetele.	X X	X X	
6.2.11. Tugijalg ja -hark	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või kinnitamata. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Ei vasta nõuetele. 4) Sõiduki liikumise ajal lahtituleku oht.		X X X	X
6.2.12. Käepidemed ja jalatoed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või kinnitamata. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Ei vasta nõuetele.		X X X	
7. MUU VARUSTUS					
7.1. Turvavööd/turvavööpandlad ja turvasüsteemid					
7.1.1. Turvavööde ja nende pannalde kinnituste turvalisus	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnituskoht on halvenenud seisundis. 2) Kinnituskoht on muutunud kasutuskõlbmatuks. 3) Kinnitamata.		X X	X
7.1.2. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvavöö puudub. 2) Turvavöö on halvenenud seisundis. 3) Turvavöö on kahjustunud. 4) Turvavöö ei vasta nõuetele. 5) Turvavöö pannal või lukusti on kahjustunud või töökõlbmatu. 6) Turvavöö tõmbur on kahjustunud või töökõlbmatu.	X	X X X X	
7.1.3. Turvavöö leevendi	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvavöö leevendi ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases sõidukis.		X	
7.1.4. Turvavöö eelpingutid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Eelpinguti ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases sõidukis.		X	
7.1.5. Turvapadi	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvapadi ilmselt puudub. 2) Turvapadi on ilmselt töökõlbmatu.		X X	
7.1.6. SRS-süsteemid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) SRS-süsteemis on tõrge. 2) SRS-rikkeindikaator ei sütti.		X X	
7.2. Tulekustuti	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub, ei vasta nõuetele või on kohustuslikus korras kontrollimata. 2) Puudub, ei vasta nõuetele või on kohustuslikus korras kontrollimata, kui on nõutav ühissõidukis (nt takso, liinibuss, reisibuss jne).	X	X	
7.3. Ukselukud ja kasutamistõkis	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kasutustõkis ei takista sõiduki käitamist. 2) Ukselukud on defektsed. 3) Kasutustõkise tahtmatu lukustumine või blokeerumine.	X	X	X
7.4. Ohukolmnurk	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või ei vasta nõuetele.	X		
7.5. Esmaabivahendid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad.	X		

7.6. Ratta tõkiskingad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad või on valede mõõtmetega.	X		
7.7. Helisignaalseade	Kontrollimine visuaalselt ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu. 3) Signaali lülitamine raskendatud. 4) Helitugevus ei vasta nõuetele. 5) Heli on vahelduva tonaalsusega.	X X X	X	
7.8. Kiirusmõõdik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ei ole paigaldatud vastavalt nõuetele. 2) Puudub. 3) Toimimine on halvenenud. 4) Töökõlbmatu. 5) Mõõdikut ei saa piisavalt valgustada. 6) Ei ole valgustatud.	X X X	X X X	
7.9. Sõidumeerik	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Ei ole paigaldatud vastavalt nõuetele. 2) Töökõlbmatu. 3) Plommid on kahjustunud või puuduvad. 4) Paigaldusplaat puudub, on loetamatu või aegunud. 5) Ilmne rikkumine või manipuleerimine. 6) Rehvide mõõdud või registreerimisnumber ei vasta sõidumeeriku kontrolli parameetritele. 7) Printer on töökõlbmatu või paber on otsas.		X X X X X X	
7.10. Kiiruspiirik	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Kiiruspiirik puudub või ei ole töökorras. 2) Seadistatud kiirus on vale. 3) Plommid on kahjustunud või puuduvad. 4) Paigaldusplaat puudub või on loetamatu. 5) Rehvide mõõtmed ei vasta seadistatud parameetritele.		X X X X	
7.11. Läbisõidumõõdik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Töökõlbmatu.	X		
7.12. Elektrooniline stabiilsuskontroll (ESC)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ratta pöörlemisagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 2) Juhtmestik on kahjustunud. 3) Muud osad puuduvad või on kahjustunud. 4) Lülitid on kahjustunud või töökõlbmatu. 5) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.		X X X X X	
8. SAASTED					
8.1. Müra					
8.1.1. Müravähendussüsteem	Subjekttiivne hindamine (välja	1) Seisumüratase ületab valmistaja lubatud taset.		X	

	arvatud juhul, kui ülevaataja arvates võib müratase ületada piirnorme – sel juhul tuleb teha seisumüra katse, kasutades müramõõdikut).	2) Mistahes osa kinnitamata. 3) Mistahes osa kahjustunud. 4) Valesti paigaldatud. 5) Mistahes osa puudub. 6) Sobimatu muutmine või parandamine. 7) Mis tahes osa võib küljest ära kukkuda.		X X X X X	X
8.2. Heitgaasid					
8.2.1. Ottomootori heitmed					
8.2.1.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega. Euro 6 ja Euro VI heitgaasiklassiga sõidukitel teostatakse ka veakoodide lugemine EOBD pardadiagnostika testri abil. Kui sõiduk pole pardadiagnostika kontrolliks valmis või kontrolli pole võimalik teha, siis tuleb kontrollida rikkeindikaatori olekut.	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad või on defektsed. 2) Heitgaaside mõõtmist oluliselt mõjutavad pihkumised. 3) Rikkeindikaator ei toimi korrektselt. 4) Pardadiagnostika tester tuvastas veakoodi vahemikust P0001-P0499 või veakoodi P0650.		X X X X	
8.2.1.2. Heitgaasid	Heitgaaside mõõtmine heitgaasianalüsaatori ga. Nähtava suitsu kontroll vaatlusega. Mõõtmist ei teostata kahetaktilistele mootoritele ja L-kategooria sõidukitele.	1) Heitgaasid ületavad nõuetega kehtestatud piirväärtuseid. 2) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 3) Mootor ei tööta valmistaja ettenähtud tühikäigupöörete vahemikus.		X X X	
8.2.2. Diiselmootori heitmed					
8.2.2.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega. Euro 6 ja Euro VI heitgaasiklassiga sõidukitel teostatakse ka veakoodide lugemine EOBD pardadiagnostika testri abil. Kui sõiduk pole pardadiagnostika kontrolliks valmis või kontrolli pole võimalik teha, siis	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad või on defektsed. 2) Heitgaaside mõõtmist oluliselt mõjutavad pihkumised. 3) Rikkeindikaator ei toimi korrektselt. 4) Ebapiisav kogus reagenti. 5) Pardadiagnostika tester tuvastas veakoodi vahemikust P0001-P0499 või veakoodi P0650.		X X X X	

	tuleb kontrollida rikkeindikaatori olekut.				
8.2.2.2. Suitsususus	Heitgaaside suitsususe mõõtmise suitsususe mõõturiga. Nähtava suitsu ja tahmaosakeste kontroll vaatlusega. Mõõtmist ei teostata L-kategooria sõidukitele.	1) Suitsususus ületab nõuetega kehtestatud piirväärtuseid. 2) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 3) Mootori pööretepiirik on töökõlbmatu. 4) Euro 6 või Euro VI sõiduki heitmed sisaldavad nähtavaid tahmaosakesi.		X	
				X	
				X	
				X	
8.3. Elektromagnetiliste häirete vähendamine					
8.3.1. Raadiohäired	Kontroll vaatlusega.	1) Raadiovastuvõtja töö on häiritud.	X		
8.4. Muud keskkonnaga seotud puudused					
8.4.1. Vedelikulekked	Kontroll vaatlusega.	1) Mistahes vedelikuleke (v.a vesi), mis võib kujutada ohtu teistele liiklejatele või keskkonnale.		X	
9. TÄIENDAVALT KONTROLLITAVAD SÕLMED REISIJATE VEOKS KASUTATAVATELE M₂- ja M₃-KATEGORIA SÕIDUKITELE					
9.1. Väljapääsud					
9.1.1. Sisse- ja väljapääsud	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrge toimimisel. 2) Halvenenud seisund. 3) Võib tekitada reisijale vigastusi. 4) Väljapääsude (nt uste) avamise ja sulgemise seadmed on defektsed. 5) Väljapääs ei vasta nõuetele. 6) Väljapääs ei ole piisavalt lai.	X	X	
			X	X	
9.1.2. Avariiväljapääsud	Kontroll vaatlusega ja käitamisel (kui see on asjakohane).	1) Tõrge toimimisel. 2) Avariiväljapääsu tähistavad sildid on loetamatud. 3) Avariiväljapääsu tähistavad sildid puuduvad. 4) Avariiväljapääsu avamise seade puudub või on defektne. 5) Väljapääs ei vasta nõuetele. 6) Ei ole piisavalt lai või on blokeeritud.	X	X	
			X	X	
9.2. Niiskuse ja jäite eemaldamise süsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu. 3) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi. 4) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi ja oht reisijate tervisele.	X	X	X
9.3. Ventileerimis- ja küttesüsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu.	X	X	

		3) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi. 4) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi ja oht reisijate tervisele.		X	X
9.4. Istmed					
9.4.1. Reisijate istmed (sh reisisaatjate istmed)	Kontroll vaatlusega.	1) Klappiste ei pöördu automaatselt tagasi. 2) Klappiste ei pöördu automaatselt tagasi ja blokeerib avariiväljapääsu.	X	X	
9.4.2. Juhi istekoha lisanõuded	Kontroll vaatlusega.	1) Juhikabiini vaheseina kinnitus on halvenenud või ei vasta nõuetele. 2) Juhikabiini vahesein kinnitamata või ei vasta nõuetele ja võib tekitada vigastusi.	X	X	
9.5. Sisevalgustusseadmed	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Defektne või ei vasta nõuetele. 2) Töökõlbmatu.	X	X	
9.6. Vahekäigud ja seisukohad	Kontroll vaatlusega.	1) Põrand on ebakindel. 2) Käsi puud/käepidemed on halvenenud seisukorras. 3) Käsi puud/käepidemed on kahjustunud või puudu. 4) Käsi puude/käepidemete paigutus ei vasta nõuetele. 5) Vahekäigud pole piisavalt laiad.	X X X	X X X	
9.7. Trepid ja astmed	Kontroll vaatlusega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud ja ohustab reisijate turvalisust. 3) Sissetõmmatavad astmed ei toimi õigesti. 4) Ei vasta nõuetele. 5) Valgustamata, liiga kitsad või kõrged.	X X	X X X	
9.8. Reisijate sidesüsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Süsteemis on tõrge. 2) Töökõlbmatu.	X	X	
9.9 Kirjalik teave (kirjed)	Kontroll vaatlusega.	1) Vajalik teave puudub, on eksitav või loetamatu. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Vale teave.	X X	X	

¹ VO – väheoluline rike või puudus

² OV – oluline rike või puudus

³ EO – ohtlik rike või puudus